ስፖርት

የናታን ገብርሂወት
yogh@zena.gov.er

ሃገራዊት ጋንታ ኣትሎቲክስ ህዝባዊ ኣቀባበል ተገይሩላ

ብሓቂ 29 መጋቢት ኣብ ዴንማርክ ዝተካየደ ዓለምለኻዊ ውድድር ፍርቂ ማራቶን ተሳቲፉ ንፈለማ እዋን ተሸሊሙት ወርቂ መዳልያ ብምኽንያት ሻምፕዮናት ዓለም ዝተኻየዱ ሃገራዊት ጋንታ ኣትሎቲክስ ኤርትራ ብቕድሚ ትምሊ. ኣብ ጎደናታት ከተማ ኣስመራ ህዝባዊ ኣቀባበል ተገይሩሎ።

እታ ሃገራዊት ጋንታ ብመስፈን ተዓጀባ ካብ ኣህጉራዊ መዳርጌ ኔሬት ኣስመራ ክሳብ ባዕቲ መሳኪያም ኣብ ዝተዓወቱሉ ሓያሎ ኣፍቀርቲ ስፖርት ብጥቕዒትን ዕልልታን ዝተሰዐደ ድሙቕ ኣቀባበል ገይርምሎ።

ኣሰልጣኒ ናይታ ሃገራዊት ጋንታ ኣቶ ለሽጎምስቶን ኣብርሃም እዚ ዓወት ወጽኢት ሓይል ጻዕርን ምድላዋትን ምኳኑ ብምጥቃስ ኤርትራ ነቲ ኽሽዳሽተ ተኸታታሊ ዓመታት ብኬንያ ተካኢቲ ዝጀንሐ ናይ ሻምፕዮንነት ክብረወሰኑ ሓመሽቱ ኣትሊታት ኣኻዚታ ክነሳብሮ ምኽኣል ዕግቡ ነምዝፈጠረሉ ምስ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ኣብ ዙዘዶ ርክብ ገሊጾ።

ብዙቕዓቱ ዝንኡድ ኣሰልጣኒ ምኳኑ ብሓያሎ ኣትሊታት ዝኹመሉ ለሽጎምስቶን "ኣብቲ ውድድር ዝተሳተፉ ኣትሊታት ወሩያት፣ ዝሓሸ ግዜ ዝሰዎምን ሻምፕዮን ዝኾኑንየ ምኑ። ብፍላይ ንኸም ኣብ ዎርልድ ሻምፕዮን ፍርቂ ማራቶን 2009 ዝርጋሽናይ ታደለ ዝሰዓረ ኣትሊት ሒዛ ብምኳን ሻምፕዮን ዓለም ዝኾኑት ሃገራዊት ጋንታ ኣትሊቲክስ ኤርትራ ብቕድሚ ትምሊ. ኣብ ጎደናታት ከተማ ኣስመራ ህዝባዊ ኣቀባበል ተገይሩሎ።

ኣቶ ሃገራዊት ጋንታ ብመስፈን ተዓጀባ ካብ ኣህጉራዊ መዳርጌ ኔሬት ኣስመራ ክሳብ ባዕቲ መሳኪያም ኣብ ዝተዓወቱሉ ሓያሎ ኣፍቀርቲ ስፖርት ብጥቕዒትን ዕልልታን ዝተሰዐደ ድሙቕ ኣቀባበል ገይርምሎ።

ኣሰልጣኒ ናይታ ሃገራዊት ጋንታ ኣቶ ለሽጎምስቶን ኣብርሃም እዚ ዓወት ወጽኢት ሓይል ጻዕርን ምድላዋትን ምኳኑ ብምጥቃስ ኤርትራ ነቲ ሽዳሽተ ተኸታታሊ ዓመታት ብኬንያ ተካኢቲ ዝጀንሐ ናይ ሻምፕዮንነት ክብረወሰኑ ሓመሽቱ ኣትሊታት ኣኻዚታ ክነሳብሮ ምኽኣል ዕግቡ ነምዝፈጠረሉ ምስ ጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ኣብ ዙዘዶ ርክብ ገሊጾ።

ብዙቕዓቱ ዝንኡድ ኣሰልጣኒ ምኳኑ ብሓያሎ ኣትሊታት ዝኹመሉ ለሽጎምስቶን "ኣብቲ ውድድር ዝተሳተፉ ኣትሊታት ወሩያት፣ ዝሓሸ ግዜ ዝሰዎምን ሻምፕዮን ዝኾኑንየ ምኑ። ብፍላይ ንኸም ኣብ ዎርልድ ሻምፕዮን ፍርቂ ማራቶን 2009 ዝርጋሽናይ ታደለ ዝሰዓረ ኣትሊት ሒዛ ዝቕረበት ኬንያ ብቕልሉ ትርኢ ኣይፈቅትን፡ ብዘየሎ ዝ. ቦይሃና ታሪናዊ ዓወት ክሰርንድ ካብ ዘኽእሎና ሓይ፡ ዝጠበሉ ኣትሊታትና ንኣሽቱ መንእሰያት ብምኽናም'ዩ፡ እየም ገዳይም ዝነሉ ዘርእናናይ ታደለ ብድሕሪኡ ኸኣ ሳሙኤል ጸጋይን ጥሪይ እየም፡ ብዘየሎ ጥቕሚ ንእሽተይ ኣትሊት፡ ሓደ ኣብ ጸበቕቅ ዕድመ ዘሎ ብምኳኑ ነቲ ውድድር ደሪፉ ብምእታው ዝኸኣሎ'ዩ ዝነብር፣ ካልእ ንብረት ናጻ ኮይኑ'ዩ ዝርርሓልካ ማለት ስኡእምሮኣዊ ጸቕጢ. ኣይገብርሮ፡" ድሕሪ ምባል ኣብ ፍራንክፈርት - ጀርመንን ኒጣሃገን ዴንማርክንን ዝኸቡሩ ኤርትራውያን ዚጋታትን ቆንስላዊ ጉዳያትኡ ኣብ መዳርጌ ኔሬት ንዘገዝሩሉም ኣቀባብላን ኣብ ግዜ ውድድር ንዘሕብዎም ደቒፍን ብዘመ'ታ ሃገራዊት ጋንታ ኣመሲግኑ፡፡

ንገስ ፍርቂ ማራቶን ኣትሊት ዘርእናናይ ታደለ ብወከ፡ ዝጨበጥዎ ዓወት ካብ ነዊሕ ክኢሎም ዝጀንሐ ምኳኑ ብምዝገጽ፡ ነዊሒ ዝበሃ ዓወት ኣብ ጸጽባሕ ረዚን ሓሳፍት ዘሎኹም ስለዝኾኑ ተፈኲቲ መንእሰያት ኣትሊታት ዝ. ተመዝገቡ ዘሎ ዓወት ክሰቅሎም ኣዘኻኪሩ፡፡

ኣብ'ቲ ንመባል 16 ግዜኡ ኣብ ከተማ ኒጣሃገን ዝተኻየደን ብርክት ዝበሉ ብደረጃ ዓለም ፍሉጣት ጎዳይቲ ዝተሳተፍዎን ዓለምለኻዊ ውድድር፡ ኣትሊት ሳሙኤል ጸጋይ ካልኣይ ደረጃ ብምሓዝ ተሸሚሙ ብሩር መዳልያ ክኸውን እኽሎ፡ ኣትሊት ዘርእናናይ ታደለ ዝኸነም ኣርባዕት ኣትሊታት ደማ ክሳብ 8ይ ኣብ ዘሎ ደረጃታት ብምኢታዎም፡ ጋንታኦም ሻምፕዮን ናይ'ቲ ውድድር ክስዕሩ ክኢሎ'ዩ ይፍለጥ፡፡

ሃገራዊ ጋንታ ኣትሊቲክ ኤርትራ፡ ኣብ ናይ ፍርቂ ማራቶን ውድድር ንዙሓሊፈ ሸውዓተ ዓመታት ብተኸታታሊ ካልኣይ ደረጃ ብምሓዝ ተሸሚሙ ብሩር መዳልያ ክሸውን ኣኽሊሉ፡ ኣትሊት ዘርእናናይ ታደለ ዝኸነም ኣርባዕት ኣትሊታት ደማ ክሳብ 8ይ ኣብ ዘሎ ደረጃታት ብምኢታዎም፡ ጋንታኦም ሻምፕዮን ናይ'ቲ ውድድር ክስዕሩ ክኢሎ'ዩ ይፍለጥ፡፡

ሃገራዊ ጋንታ ኣትሊቲክ ኤርትራ፡ ኣብ ናይ ፍርቂ ማራቶን ውድድር ንዙሓሊፈ ሸውዓተ ዓመታት ብተኸታታሊ ካልኣይ ደረጃ ብምሓዝ ተሸሚሙ ብሩር መዳልያ ክሸውን ኣኽሊሉ፡ ኣትሊት ሳሙኤል ጸጋይ ካልኣይ ደረጃ ብምሓዝ ተሸሚሙ ብሩር መዳልያ ኮይኑ ያ ጸኒሑ፡፡ ስሚ ሙ ዝ ንብምሉኣም ኣትሊታታ ምስ ካልኦት ሽሞንተ ብስጋት ብምስራዕ ኽኒያ በስጸ ረዚን ዓወት ከተመዝገቡ በቒጹ፡፡

"ሰዋረዘን ኣሃን 'ክልተ መሳታት' ናይ ፕሪመር ሊግ ኢና" ኣገዳሮ

ኣዋቃዓይ ማንቸስተር ሲቲ ሰርጂዮ ኣገዳሮ፡ ንሕን ኣሪጓይዊ ልዋስ ሰዋረዘን ምሳኽዕ ነምዝኾሩን ኣብ ቅዲ ኣጸዋውታ ልዕሊ. ክረስቶፍሮ ሮናልዶ ጻርጋ ዝገበሉ ምስ ኮኮብ ባርሰሎና ነምዝቃደደን ብሞዋቃዒ ንሕና እየም "ክልተ መሳታት" ናይ ፕሪመር ሊግ ኢና ኢሉ፡፡ እቲ ኣርጀንቲናዊ ተጻዋታይ ደጋፊ ኣዋቃዓይ ባርሰሎና ለያኔል መሳ. እዩ፡፡ ነምኡ'ውን ተጻዋታይ ናይታ ዋምጫ ፕሪመር ሊግ ንምዕታር ምስ ሲቲ እትቃለስ ዘላ ሊቨርፑል ሰዋረዘ ብዘመሳሰለ. ንለያኔል መሳ. ዘድኻቕ ተጻዋታይ'ዩ፡፡

ኣብዚ እዋዝ ኣገዳሮን ሰዋረዘን "(ክረስቶፍሮ) ሮናልዶን መሳን" ናይቲ ዳቪዝዋን ዝብል ሳዕ እዩ ወጺእምም ዘሎ፡፡ እንተኾነ እቲ ናይ ቀደም ኮኮብ ኣዋቃዓይ ኣትሊቲኽ ማድሪድ ካብ ምስ ሮናልዶ ምስ ወዲ ሃዙ ለያኔል መሳ. ምጽጋር'ዩ ዝመርጽ፡፡ ንሱ ምስ ሓንቲ መርገብ ኣብ ዝቀየዶ ርክብ "ኣብ ክንዲ መሳን ሮናልዶን ኣና ኣይብልን . . . (ንሕና ክልቲና) ክልተ መሳታት ኣና! ማለተ'ዶ. ኣነ ንሱኡ ክመሳል ኣሎኹ ምናይኑ ኣነ ኣርጀንቲናዊ'ዩ፡፡ እንተላይ ልዋስ'ውን እንተኾነ ደቡብ ኣመሪካዊ'ዩ ምቕዃ'ውን ዝፈተ'ዩ ስለዚ. ስለምንታይ ክልቲና ንሱኡ ክንመሳል ዘይኽእል?" ክብል ገሊጹ፡፡

ኣገዳሮ ብተወሳኺ፡ ኣብዚ. ክረምቲ ጎረቤቶም ብሪዝል ኣብ እተኣገዶ ውድድር ዋምጫ ዓለም ሃዙ ኣርጀንቲና ተጻዋታ ኾነ'ስ ወጺኡ. ደንቂ ተጻዋታይ ዓለም ለያኔል መሳ. ከቕቕሓ ነምዝኽእል ይገልጽ፡፡ "መሳ. መስተዓርቃ'ዩ ስለዝኾነ ደማ ኾነ ኣዕሶ እግሪ ኣዝዩ ኣፈ'ኩሰ ዓ'ሎ፡፡ ኣብ ማዳ ብልዑል ጥበቡ ብዙሕ ጸገማት'ዩ ዝፈጥሕ፣ ስለዚ. ንሱ ዓቢ. ክፉል ናይ ምዕዋት ዋምጫ ዓለም ነኸውን ይኽእል'ዩ፡፡ ኣብ ጎድኒ'ዚ. ብሰጽ ተጻዋታይ ዓለም ምጽዋት ከኣ ፍሉይ ሓሳሩ እዩ" ደማ ይብል፡፡

ንሃገር ክፍሊ ስፖርት ንኡስ ዞባ ጋላ ሃፍሒ ንደቓንስትዮ ተቕዲደምታ ዘመናውያን ብስኒ ኣዕጠቓ

ኮሚተ ስፖርት ንኡስ ዞባ ጋላ ሃፍሒ፡ ነም መቐጸልታ ነቲ ደዮ ገጽንሐ ስፖርታዊ ንጥሪታትቲ ዞባ ንምኽያል ብቕዳም ኣብ ኣዳረሽ ቤት ትምህርቲ ማእከላይ ደረጃ ዓዲ ጓዳደ፡ ንጎ ደቓንስትዮ ዘመናውያን ዳይቲርስ ብስኒ ኣዕጠቓ (ዋጋ ኣሊታት 100 ሽሕ ናቕፋ ንሓጻጥ) ኣዕጠቓ።

ብዘይ'ዚ፡ ንኽልተ ደቂ'ባዕልተ ዘመናውያን ማወንትሮን ባይክ ነምኡ ደማ 24 ማልያታት ንኽልቲኡ ጸታ ኣበርኪቲ። እዚ ብጠቕላላ ልዕሊ. 500,000 ሽሕ ናቕፋ ዝኾመት ንዕጥቂ ተቕዲደምቲ ብስኒ ዝወስል ባዕት፡ ነቲ ዝጀንሐ ሃደል ተወዳዳሪ'ቲ ንዞባ ኣብ ዓውዲ ብስኒ ናህሪ ኣብ ምውሳኽ ተራኡ ቀሊል ነምዝደፃ'ዩ ኣማኑዲሪ ንኡስ ዞባ ጋላ ሃፍሒ. ኣቶ ሃብተ ንብረማርያም ኣብ'ቲ ኢንጣሚ ገለጸ።

ኣቦመንበር ኮሚተ ስፖርት ናይቲ ንዞባ መምህር ፍስሃጽ ጸጋይ ብወከ፡ ንኡስ ዞባ ጋላ ሃፍሒ. ኣብ ብስኒ ሰረት ነምዝሰዋ ድሕሪ ምዕዳጽ፡ ኮሚተ ስፖርት'ቲ ንዞባ ሳላ ህዝቢን ገበርቲ ሰናይ ሰብ ትካላትን ነቲ ዓይኒ ዝርሕቀቲ ነበጽሖ ዝክዮን ዕሳሕ መንገዲ ረገጹ ነምዝሰገን ነም መርኢያ ናይዚ. ስፖርታዊ ንጥሪታት ንምነልዓል ወርሓዊ 40,000 ሽሕ ናቕፋ ብኮሚተ ስፖርት ወጺኢታት ነምዝዋዘን ኣብጋህ፡፡ መም. ፍስሃጽ ኣሰይቡ፡ ብሕጂ'ውን ኣብ ስፖርት ብዙቕዓት ንኽወዳደሩ ሕጽረት መሳሳዮ ኣብ ኩሉ ዓውዲ ስፖርት ዘይተፈትሐ ጎድኒ ነምዝሎ ድሕሪ ምዕዳጽ፡ ካብ ነፍሲ ወሰፍ ስድራ ጀሚሩ ሰብ ጹጋ ነምቀደምም ካብ ጎድናም ከይፍለዩ ተሳቢዩ፡፡

ካብ ተቕዲደምቲ ትዕዝነቲ ንብርሂወትን ኣለም በዋን ብግደኣኑ ብኮሚተ ስፖርት'ቲ ንኡስ ዞባ ንብዞባ ረለን ዝሎ ሓገዝ ብምምኳን ዝተረፈ. ኣብ ዝቕጸል ነምልኣለን ምኳኑ ብምእማን ነቲ ናሱ ዞባ ብንዋፈተን ነቕኑሕሰ ቃል ኣትዮ፡፡ ብዘይ'ዚ. ኣብቲ ዕለት ወለዲ ስፖርተኛታትን ሃበርቲ'ን'ውን ንምሕያል ኮሚተ ስፖርት ንዞባኡም ድሉዋት ምህላዎም ኣብጋህምም፡፡

ብተወሳኺ፡ ሓሊፈ ህዝቢ ርክቦት ኮሚተ ስፖርት'ቲ ንዞባ ጋዛጠኛ ደኒኤሎ ሃብተ ኣብ ዘሎመየ ቓል ስፖርት ሓደጎት፡ ቕጠቦን ፖሊቲኻን ምኳኑ ጠቒሱ፡ ስፖርተኛታት ማዕረ'ቲ ምስእ ጥዕናን ዕጥቅኑ ንቕሓት'ውን ቀዳምነት ዝሃቦ ነምዝሰገ ተገዝዚዎም፡ ኣብ ኩሉ ንጥሪታተኦም ንቕሓት ነቕኑ ተኣብዩ፡፡ ህዝቢ. ንዞባ ጋላ ሃፍሒን ሰብ ጹጋኑ ነቲ "ነም ዝሰረቱ ስፖርት" ዝብል መረዳእታ ኣብ ተግባር ብምቕያርም ድማ ምስ'ጋናኡ ገሊጹ፡፡

ኣብ መወዳኢታ'ቲ መደብ ዝተዳለወ ዕጥቂ ብስኒ ካብ ኣድ ዝተፈለለዩ ወከልቲ ሚኒስትሪታትን ግንባርን ንስፖርተኛታት ተዓዲሉ፡፡

ማጥመት ከሰሰ እግሪ ዞባ ማእከል

ጸጸራታ ብጢጋ ወሳኒ ዳኛ ካብ ዓወት ተሰናኺሉ

ሓይል ተወዳዳርነትን ወሃድ ኣጸዋውታን ዝገጸረቓ ማጥመት ከሰሰ እግሪ ካልኣይ ዳቪዝዋን ዞባ ማእከል ብቕድሚ ትምሊ. ብዘተኻየደ ሓመሽቱ ጸወታታት ናይ ቀዳማይ ዙርያ ውድድራቱ ዝዘመሩ፡፡ ኣብ ሜዳ ነፍሞ ቺቸሮ ኣብ ዝተኻየደ ማጥመት ብወልቀ ሰብ እትኾደደን ሻምፕዮን ሳልሳይ ዳቪዝዋን ዝኸኑትን ጋንታ ብደሀ ኣብ ልዕሊ'ታ ዘደቃ ካልኣት ጋንታታት ንወሲና ድኹም ምንቅስቓስ ኣተርኢ. ዘሎ ጋንታ ሓዘን 14 ሽቶታት ብምምዝገባ ሰሰነ፡ ነዚ. ክትሓፍስ እኽሎ ደንደን 'ቢ' ምሳ'ታ ብጸወታ ዝዘደፃ ሰዓም 1ብ1 ተፈላልዩ፡፡ ቡት መኾኑ ብወኑ ቅድሚን ድሕሪን ዕረፍቲ ካብ ተመሳሳን ግርማይን ጻዊት ረዚን ብዝርኸበዘን ሽቶታት ጉሓጋኽታት 2ብ1 ሰዒራ፡፡ ንእሽ ሽቶ ሓጋኽታት ተቐይሩ ዝኣተወ መዋእል ብርክ ኣቐጺሩ፡፡

ኣብ ሰታድየም ኣስመራ ኣብ ዝተሳሰለ ጸወታታ ደማ ሰረጀቓ ጉተሩ 3ብ0 ከተሰገሩ እኽሎ ፓራዳይዝ ብዘይተዓብሰ ሽቶ ተሓዝዘ ምስ ጸጸራት 2ብ2 ክትፈላለ ኽኢሉ፡፡ ሰረጀቓን ተሰሩን ክልቲኦን ብሓባር ካብ ቀዳማይ ዳቪዝዋን ዝተመልሰ ጋንታታት'ዮም፡፡ ጻርጋ ንዘገዝሑሉ ኣብ ቀዳማይ ዳቪዝዋን ዝወትዕሉዋ ዝሰሩ ተጻወትታ ጠርኒፉ ኣንጻር'ታ ብሓደስቲ ተጻወትቲ ዝቕመት ተሰሩ ዝገጠመት ሰረጀቓ፡ መረሕሲታ ክትቅዕብ ዝኽእሎ ሽቶታት ካብ ብርኃ መሓሪ (ክልተ'ን ሚኻኤል ተ'ማርያምን ኢያ ረኺቦዝ'ዮ፡፡

ኣብ መንነ ፓራዳይዝን ጸጸራትን ዝተኻየደ ጸወታ ልዕሊ. ኸሉ ናይ'ቲ ዕለት ግጥሞት እቲ ዝገበረ ነይሩ፡፡ ምኽንያቱ ናይ ካልኣይን ሳልሳይ ደረጃታት ሒዝን ብምንባሮ'ዮ፡፡ ክልቲኦን ካብ መጀመርታ ክሳብ መወዳኢታ ሱዓብ ምንቅስቓስ እየን ኣርእዮ፡፡ ኣብ መባል 15 ደቒቕ ሳሙኤል መጽሎ ካብ ነዊሕ ቐለቦ ብዘመዝገበ እትኣድ ሽቶ ደማ ጸጸራት መረሕሲት ዛዘ፡፡ ኣብ መባል 23 ደቒቕውን እንተኾነ ፈልጦን ተኾለ ንተጻወትቲ ፓራዳይዝ ጡሓሕሱ ብልጽቲ ሽቶ ሰርሑ፡፡ ቀዳማይ እብረ ብመረሕሲት ጸጸራት 2ብ0 ኣብቅዐ፡፡ ድሕሪ ዕረፍቲ ተጻወትቲ ፓራዳይዝ ኣብ ሓይል ጻዕሪ ተጸምዱ፡፡ ነም መርኢ'ቲ ሳልሳን ታሕቶን ዝበልዎ ካብ ፍናን ገረዘሂር ተሰሩ ዘሰጕቶ'ዮም ሽቶ ረኸበ፡፡ በዚ. ደማ ጸጸራት ዘደፃ'ዮ ቀዳሞት 45 ደቒቕ ዝገበሉ ግዜ ኣብ ምንልኻል ኣደ'ዝዝ'ዮ፡፡ ጸወታ ብጸወት ጸጸራት ክዝዘም ኣብ ዝተቓረበሉ ግዜ፡ ኣብ መባል 88' ፓራዳይዝ ዘይተዓብሰ ሽቶ ብምርኃብ ካብ ስዕረት ተዓዊጊሉ፡፡ እታ ብተኣጋጋዚ ዳኛ ዝጸደቕት ሽቶ፡ ምስእ ብምስእ መሳመር ሽቶ (Goal line) ከደሰገረት ሓሳው ልዳት ጸጸራት ሒዝዋ ምንዙን ተጻወትቲ ፓራዳይዝ ኣብቲ ልዳት ዓጥዕም ነቲ ሓሳው ልዳት ምስ ከሰሰኑ ደሬታም ሕንጽጽ ስለዘሰሩዎ (foul) ምንባሮን ድሕሪ ተረጋገጸ፡፡

ብሓፈሻ ኣብዚ ውድድር 11 ተኳተፍቲ ጋንታታት ነፍሲ ወሰፈን 10 ጸወታታት ኣካይዶ'ዮ፡፡ ሰረጀቓ 25 ነጥቢ፡ ፓራዳይዝ 21 ነጥቢ፡ ጸጸራት 16 ነጥቢ፡ ብድሀ 15 ነጥቢ. (ጸብሽቶ)'ን ተሰሩ 15 ነጥቢን ብምወሳኳል ደማ ሳልሳዎት 5 ኮይነን ናይ ቀዳማይ ዙርያ ማጥመትን ፈጺመን ኣሳዩ፡፡